

Z BLISKA.
SPOTKANIA
Z KONSERWACJĄ

Muzeum Sztuk Użytkowych
w Zamku Królewskim w Poznaniu
Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu
14 maja – 18 września 2022

PROGRAM EDUKACYJNY TOWARZYSZĄCY WYSTAWIE

14 maja 2022, Noc Muzeów, godz. 19:30

Agnieszka Kunicka-Goldfinger,
Adriana Podmostko-Kłós, Marek Peda
oprowadzanie kuratorskie

sobotnie spotkania o godz. 12:00

21 maja 2022, godz. 12:00

Agnieszka Kunicka-Goldfinger,
Adriana Podmostko-Kłós, Marek Peda
oprowadzanie kuratorskie

4 czerwca 2022, godz. 12:00

Renata Piławska

Nie wszystko złoto, co się świeci.

**Warsztaty pozłotnicze dla młodzieży
i dorosłych**

Zapraszamy na fascynującą podróż do tajemniczego świata rzemiosła i sztuki pozłotniczej. Inspiracją i motywem przewodnim zajęć są bogate w oryginalne zdobnictwo ramy z Muzeum Narodowego w Poznaniu. To niezwykła okazja, by pod opieką doświadczonego mistrza pozłotnictwa, od lat pracującego w muzealnej Pracowni Konserwacji Ram i Pozłotnictwa, poznać historię

rzemiosła, zdobyć wiedzę i umiejętności z zakresu technik pokrywania różnych powierzchni złotem oraz materiałami imitującymi złoto (szlagmetal, złote farby itp.). Uczestnicy będą mogli poznać ciekawe techniki pozłotnicze, pozwalające nadać przedmiotom nowy, niepowtarzalny efekt.

11 czerwca 2022, godz. 12:00

dr Ewa Leszczyńska

**O granicy między nierealnym malarstwem
a otaczającą nas rzeczywistością.**

**Obrazy i ramy we wnętrzach rogalińskiej
siedziby Raczyńskich**

Na przykładzie zbiorów malarstwa w pałacu i galerii rogalińskiej oraz dostępnej dokumentacji ikonograficznej prześledzone zostaną zmiany w podejściu do sposobu oprawiania obrazów od XVI w. do współczesności. W dobie nowożytnej było ono w dużej mierze uzależnione od funkcji, jaką oprawione obrazy miały pełnić w reprezentacyjnej siedzibie rodowej. Z kolei purystyczne zmiany zapoczątkowane w 2 połowie XIX w. częściowo wpłynęły na sposób prezentowania obrazów w publicznie dostępnej galerii rogalińskiej. W pełni jednak doszły do głosu w latach 60. XX w., gdy obrazy wyeksponowano bez ram

lub w prostych listwach i „rustykalnych”, lnia-nych oprawach, na dodatek wybiórczo i „jedno-rzędowo”, a więc w sposób zupełnie nieliczący się z dawnym, historycznym układem. To ważna lekcja, ponieważ niezależnie od swojego ascetyzmu czy bogactwa otoczenie zawsze wpływa na umieszczone w nim dzieło sztuki. W historycznych domach czy galeriach ważne są zatem próby zrekonstruowania pierwotnego kontekstu i umieszczenia w nim zachowanych obrazów wraz z ich historycznymi ramami lub odtworzonymi zamiennikami, bo dopiero wszystkie te elementy dają wyobrażenie o dawnym, stanowiącym wartość samą w sobie wyglądzie zabytkowych wnętrz.

25 czerwca 2022, godz. 12:00

dr hab. Wojciech Gorączniak, prof. UAP,
oraz studentki Agnieszka Berest, Ewa Greszta,
Bożena Paluch, Inka Sawicka
prowadzenie: dr Paweł Napierała
i Adriana Podmostko-Kłós

Przedmiot jako „świadek rzeczywistości”.

Opowieści o nowych projektach opraw do starej tablicy

Spotkanie z wykładowcą oraz studentkami Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, którzy opowiedzą o swoich projektach opraw do tablicy inskrypcyjnej z dawnego epitafium ze Skwierzyny.

2 lipca 2022, godz. 12:00

Renata Piławska

Nie wszystko złoto, co się świeci.

Warsztaty pozłotnicze dla dzieci i opiekunów

Zapraszamy na fascynującą podróż do tajemniczego świata rzemiosła i sztuki pozłotniczej. Inspiracją i motywem przewodnim zajęć są bogate w oryginalne zdobnictwo ramy z Muzeum Narodowego w Poznaniu. To niezwykła okazja, by pod opieką doświadczonego mistrza pozłotnictwa, od lat pracującego w muzealnej Pracowni

Konserwacji Ram i Pozłotnictwa, poznać historię rzemiosła, zdobyć wiedzę i umiejętności z zakresu technik pokrywania różnych powierzchni złotem oraz materiałami imitującymi złoto (szlagmetal, złote farby, itp.). Uczestnicy będą mogli poznać ciekawe techniki pozłotnicze, pozwalające nadać przedmiotom nowy, niepowtarzalny efekt.

9 lipca 2022, godz. 12:00

dr Krzysztof Kalitko

Ramy opowieści i ramy poznawcze.

Metody i sposoby wyznaczania oraz opisu rzeczywistości

Spotkanie zamierza ukazać kluczową funkcję ramy w procesie rozumienia i definiowania rzeczywistości. W pierwszej części będzie mowa o tym, jak głęboko pojęcie ramy jest zakorzenione we frazeologii oraz w strukturze pojęć naukowych – zarówno jako metafora, jak i graficzne wyobrażenie aktywności intelektualnej. Aktywna funkcja ramy jest używana w interpretacji naszych doświadczeń, budowaniu wspomnień czy wyznaczaniu kryterium ocen. Z jednej strony rama jest więc „trampoliną” dla procesów poznania i rozumienia siebie i świata, z drugiej zaś może je zaburzać – w przypadku wyboru ramy niewłaściwej czy niekorzystnej. „Ramy przypominają bowiem trochę czarne dziury – wciągają do siebie wszystko, co znajdzie się na ich orbicie, jednocześnie zakrzywiając to i zniekształcając”. Druga część spotkania będzie poświęcona konstruowaniu kompozycji i narracji zdeterminowanej teorią, praktyką i obecnością ramy.

16 lipca 2022, godz. 12:00

Aleksandra Nieścioruk

Rama obrazu – samodzielne dzieło sztuki, jego przedłużenie, temat czy zbędny dodatek?

Historia ram do obrazów jest wyjątkowo burzliwa. Przez długi czas były obiektami prawie niewidzialnymi dla historii sztuki. W XX w. wysunięto wręcz postulat usunięcia ram w imię „czystości dzieła sztuki”. Dlaczego więc Picasso oprawiał swoje dzieła w XVII-wieczne ramy hiszpańskie? Dlaczego malarze niejednokrotnie przykładali tak dużą wagę do ram, że sami je projektowali? Dobór ramy do obrazu to nie tylko kwestia estetyczna i ochronna. Ramy wzbogacają obrazy o walory znaczeniowe – tak istotne, że niejednokrotnie same stawały się motywem malowanych scen. Wykład o tym, jak zmieniało się postrzeganie ram przez nabywców, twórców i muzealników, zakończymy spacerem po galerii malarstwa MNP – tym razem tropem ram.

23 lipca 2022, godz. 12:00

Adriana Podmostko-Kłós

Epitafium Hildebrandów ze Skwierzyny

Wykład o wyjątkowej historii zabytku, który podczas II wojny światowej utracił swoją pierwotną akantową oprawę.

6 sierpnia 2022, godz. 12:00

Renata Piławska

Nie wszystko złoto, co się świeci.

Warsztaty pozłotnicze dla młodzieży i dorosłych

Zapraszamy na fascynującą podróż do tajemniczego świata rzemiosła i sztuki pozłotniczej. Inspiracją i motywem przewodnim zajęć są bogate w oryginalne zdobnictwo ramy z Muzeum Narodowego w Poznaniu. To niezwykła okazja, by pod opieką doświadczonego mistrza pozłotnictwa, od lat pracującego w muzealnej Pracowni Konserwacji Ram i Pozłotnictwa, poznać historię rzemiosła, zdobyć wiedzę i umiejętności z zakresu technik pokrywania różnych powierzchni złotem oraz materiałami imitującymi złoto (szlagmetal, złote farby itp.). Uczestnicy będą mogli poznać ciekawe techniki pozłotnicze, pozwalające nadać przedmiotom nowy, niepowtarzalny efekt.

13 sierpnia 2022, godz. 12:00

Łucja Błażeczek

Metamorfozy ram do obrazów.

Refleksje na temat muzealnej renowacji i konserwacji

Co trzeba zrobić, żeby ramy lśniły na nowo utraconym blaskiem? Spojrzenie na ramy do obrazów oczami renowatora i konserwatora sztuki. Podczas spotkania przedstawiony zostanie bardzo skomplikowany i żmudny proces konserwacji, wymagający specjalistycznej wiedzy.

20 sierpnia 2022, godz. 12:00

dr Maciej Broniewski

Autorskie ramy Franza von Stucka.

Geneza i funkcja

Franz von Stuck samodzielnie projektował ramy swoich licznych obrazów. Między innymi znajdujący się w Muzeum Narodowym w Poznaniu *Grzech* umieszczony jest w autorskiej ramie. W trakcie wykładu omówione zostaną zarówno źródła, jak i swoistość projektów von Stucka.

10 września 2022, godz. 12:00

Paulina Broniewska

Rama do obrazu czy obraz do ramy?

Kto to jest konserwator i pozłotnik, czym się zajmują? Czy ramy są potrzebne obrazom? Spotkanie Muzealnej Akademii Dziecięcej na wystawie konserwatorskiej, połączone ze zdobieniem własnej ramy.

17 września 2022, godz. 12:00

Agnieszka Kunicka-Goldfinger,
Adriana Podmostko-Kłós, Marek Peda
oprowadzanie kuratorskie – finisaż

Muzeum Narodowe
w Poznaniu